

РЕЦЕНЗІЯ

Іваннікової Вікторії Юрїївни

на дисертаційну роботу КУЧМИ ОЛЕНИ СЕРГІЇВНИ

на тему «МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ ЗА УЧАСТЮ АВІАТРАНСПОРТУ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ», яка подається на здобуття ступеня доктора філософії у галузі 27 «Транспорт», за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)», спеціалізація 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)»

1. Оцінка актуальності обраної теми дослідження

Процеси глобалізації змушують розширювати взаємодію між різними видами транспорту у мультимодальному сполученні. При цьому міжнародна інтеграція стає запорукою успішності розвитку такої взаємодії. Важливість авіаційного транспорту при мультимодальних сполученнях визначається тими перевагами, які він надає, передусім швидкістю переміщення. А отже саме у організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіатранспорту є світле майбутнє. Великої ваги, як зазначає авторка, набуває входження України в загальноєвропейську авіатранспортну мережу, що передбачає реалізацію принципів Європейської авіатранспортної політики, з необхідністю проведення адаптивних заходів щодо цього.

Існує ціла низка цікавих актуальних наукових досліджень, які стосуються проблематики організації мультимодальних перевезень вантажів у взаємодії різних видів транспорту, проте відсутні комплексні дослідження, які стосуються формування методів та моделей організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіаційного транспорту в умовах міжнародної інтеграції, що і визначає актуальність обраної авторкою теми дослідження.

Також актуальність обраної авторкою теми підтверджується особистим виконанням досліджень в рамках науково-дослідних тем Національного авіаційного університету, факультету транспорту, менеджменту і логістики,

кафедри організації авіаційних перевезень: «Методи забезпечення сталого розвитку авіатранспортної системи» (державний реєстраційний номер 0118U100050) та «Методи та моделі комплексного інноваційного розвитку авіатранспортної системи України» (державний реєстраційний номер 0121U114745).

2. Обґрунтованість наукових положень, висновків та рекомендацій

Дисертаційна робота, складається з вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 289 найменувань та 4 додатків. Повний обсяг роботи викладено на 245 сторінках, в тому числі 180 сторінок основного тексту, 71 рисунок та 27 таблиць. Проведений аналіз щодо змісту дисертаційної роботи дозволяє стверджувати, що вона є вагомим самостійним науковим дослідженням, яке містить достовірні обґрунтовані наукові та практичні результати. За структурним оформленням, мовою та стилем викладення дисертаційна робота у повній мірі відповідає тим вимогам, які пред'являються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Викладення основного матеріалу дисертації, наукових положень, результатів та висновків – цілком логічне та повністю аргументоване, а відповідні посилання на матеріали інших авторів представлені коректно.

У *вступі* роботи наведена загальна характеристика роботи, проведено обґрунтування актуальності теми дисертаційної роботи, були сформульовані мета та завдання дослідження, визначено об'єкт, предмет і його методи. Була коректно сформульована наукова новизна роботи, показано практичне значення одержаних результатів та характер їх реалізації виробничі процеси підприємств та у навчальний процес закладів вищої освіти. Крім цього було якісно описано особистий внесок здобувачки, апробацію результатів дослідження та публікацій.

Мету дисертаційного дослідження авторка визначає як обґрунтування теоретико-методичних аспектів та розробку практичних рекомендацій щодо організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіаційного транспорту в умовах міжнародних інтеграційних процесів. Для її досягнення у роботі вирішувалися сім основних завдань.

Перший розділ присвячено визначенню теоретичних засад щодо раціональної організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіаційного транспорту в умовах міжнародних інтеграційних процесів. При цьому були розглянуті світовий досвід щодо організації процесів мультимодальних доставок вантажів за участю авіатранспорту та відповідні особливості, визначені теоретико-методичні принципи щодо оптимізації вантажних авіаційних перевезень в умовах міжнародного інтегрування, а також авторка сформулювала передумови щодо удосконалення методів та розроблення моделей організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіаційного транспорту.

У *другому розділі* представлено дослідження принципів щодо організації взаємодії, основ функціонування та розробки систем організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіаційного транспорту. Авторкою було оцінено критеріальний вплив на вибір виду транспортного сполучення при організації доставки вантажів в умовах міжнародної інтеграції, здійснено вивчення раціональних систем організації комплексної механізації й автоматизації навантажувально-розвантажувальних робіт у пунктах сполучення авіаційного й ряду інших видів транспорту, досліджено комплексні проблеми щодо логістичного управління щодо перевезення, складування, обробки вантажопотоків у міжнародних транспортних системах.

У *третьому розділі* представлена реалізація комплексно-кластерного підходу до організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіатранспорту в умовах міжнародних інтеграційних процесів. Авторкою здійснено обґрунтування технологічних процесів вантажних перевезень за участю авіаційного транспорту в умовах міжнародної інтеграції, було удосконалено методи, принципи та технології логістичного управління транспортно-складськими процесами у пунктах сполучення авіаційного та ряду інших видів транспорту, були представлені моделі прийняття рішень для учасників транспортно-логістичних ринків, а також математичні моделі організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіатранспорту в умовах міжнародної інтеграції.

У четвертому розділі запропонована програмна реалізація задачі оптимізації організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіатранспорту в умовах міжнародної інтеграції. При цьому авторкою запропоновано методичні рекомендації проведення обчислювальних експериментів за пропонуваними математичними моделями мультимодальних перевезень вантажів, надано практичні рекомендації щодо реалізації методів та моделей організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіатранспорту, здійснено оцінювання економічного ефекту від оптимізації організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіатранспорту в умовах міжнародної інтеграції.

У висновках дисертаційної роботи були охарактеризовані одержані наукові результати, які в сукупності вирішують конкретне наукове завдання – реалізація комплексно-кластерного підходу, методів та моделей щодо організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіаційного транспорту в умовах міжнародної інтегрування. Сформульовані сім висновків тісно пов'язані з науковими та прикладними положеннями, які були викладені в роботі.

3. Завдання, вирішені у дисертаційній роботі

В рамках дисертаційної роботи були вирішені наступні завдання:

- проаналізовано теоретичні засади раціональної організації мультимодальних доставок вантажів за участю авіаційного транспорту в умовах міжнародної інтеграції;

- запропоновано критеріальний метод аналізу щодо впливу на вибір виду транспортного сполучення при забезпеченні організації доставки вантажів в умовах міжнародної інтеграції;

- розроблено раціональні системи щодо організації комплексної механізації й автоматизації навантажувально-розвантажувальних робіт у пунктах сполучення авіаційного та інших видів транспорту;

- досліджено комплексні проблеми щодо логістичного управління перевезення, складування, обробки вантажопотоків у міжнародних транспортних системах;

– сформовано системи організації транспортно-експедиторського обслуговування вантажів за участю авіаційного транспорту в умовах міжнародної інтеграції;

– реалізовано комплексно-кластерний підхід до організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіаційного транспорту в умовах міжнародної інтеграції;

– запропоновано та реалізовано моделі прийняття рішень для комплексного логістичного оператора, нішового оператора та транспортно-логістичного оператора при здійсненні доставок у мультимодальному сполученні за участю авіаційного транспорту.

4. Наукова новизна одержаних результатів

Вперше було реалізовано комплексно-кластерний підхід до організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіатранспорту в умовах міжнародної інтеграції, що дало можливість підвищити ефективність роботи суб'єктів транспортно-логістичних ринків з врахуванням сучасних трендів та можливостей.

Удосконалено системи транспортно-експедиторського обслуговування вантажів за участю авіаційного транспорту в умовах міжнародної інтеграції, що дозволило узагальнити схему мультимодального перевезення консолідованих вантажів та забезпечує можливість максимально якісно інтегрувати авіатранспорт до міжнародних систем доставок, також було вдосконаленню піддалися критеріальний метод аналізу впливу на вибір виду транспортного сполучення при організації доставки вантажів в умовах міжнародної інтеграції, що дало можливість провести оцінку факторного впливу на процеси забезпечення взаємодії видів транспорту при організації доставки вантажів за відповідними критеріями. Крім цього, удосконалено моделі прийняття рішень для комплексного логістичного оператора, нішового оператора та транспортно-логістичного оператора при здійсненні доставок у мультимодальному сполученні за участю авіатранспорту.

Набули подальшого розвитку розробка раціональних систем організації комплексної механізації й автоматизації навантажувально-розвантажувальних робіт у пунктах сполучення авіаційного та інших видів транспорту, що дозволило забезпечити максимально ефективно обслуговування вантажопотоку в різних технологічних процесах; а також дослідження комплексних проблем логістичного управління щодо перевезення, складування, обробки вантажопотоків у міжнародних транспортних системах, що дало можливість сформулювати загальну схему оцінювання основних логістичних показників та базову систему граничних значень індексів для цих показників логістичних операторів в умовах міжнародної інтеграції.

5. Значення отриманих результатів для теорії і практики

Практична цінність роботи полягає у отриманні результатів, які можуть бути використані у роботі логістичних операторів та інших учасників транспортно-логістичних при організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіатранспорту в умовах міжнародної інтеграції.

Отримані результати були використані у реалізації практичної діяльності наступних компаній:

1. ТОВ «ФТП» при створенні системи транспортно-експедиторського обслуговування вантажів, а також моделі прийняття рішень для логістичних операторів.

2. ТОВ «Міжнародний аеропорт „Одеса“» при вивченні раціональних систем щодо організації комплексної механізації й автоматизації навантажувально-розвантажувальних робіт у пунктах сполучення авіаційного та інших видів транспорту та дослідження комплексних проблем логістичного управління щодо перевезення, складування, обробки вантажопотоків у міжнародних транспортних системах.

3. ТОВ «БІЗ ЕЙРЛАЙН» при формуванні комплексно-кластерного підходу організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіатранспорту, удосконаленні системи транспортно-експедиторського обслуговування вантажів

за участю авіатранспорту в умовах міжнародної інтеграції, а також раціоналізація систем щодо забезпечення комплексної механізації та автоматизації навантажувально-розвантажувальних робіт.

6. Аналіз публікацій за результатами дослідження та апробації

Результати дисертаційної роботи автором були висвітлені в 13 наукових працях, у тому числі у 1 статті у виданні, яке включене до наукометричної бази Scopus, 5 наукових фахових працях (всі одноосібні). Апробацію досліджень підтверджують 7 статей та тез в інших виданнях та збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

7. Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Дисертація написана науковою мовою, має логічну структуру, основні результати викладені послідовно та добре обґрунтовані. Оцінюючи зміст представленої до захисту дисертаційної роботи можна виділити наступні дискусійні положення та зауваження:

1. У другому розділі доцільно було б представити данні про обсяг перевезень вантажів авіаційним транспортом та провести їх критичний аналіз.

2. Представлена у табл. 2.3 Базова система граничних значень індексів основних логістичних показників для логістичних компаній за оцінками експертів та клієнтури (стор. 120) є неповністю зрозумілою та вимагає більш детального опису у роботі.

3. У рис. 2.34. Загальна схема мультимодального перевезення консолідованих вантажів (стор. 129) допущена технічна помилка: двічі вказано склад консолідатора та формування консолідованого відправлення. Треба було вказати: склад консолідаторів пункту відправлення, формування консолідованого вантажного відправлення, а також склад консолідатора пункту призначення, розкосолідація вантажного відправлення.

4. У розділі 2.2. дисертаційної роботи «Вивчення раціональних систем організації комплексної механізації й автоматизації навантажувально-розвантажувальних робіт у пунктах сполучення авіаційного та інших видів

транспорту» було б доцільно навести класифікацію засобів механізації, що використовуються для виконання навантажувально-розвантажувальних робіт.

5. У розділі 4.2 «Практичні рекомендації щодо реалізації методів та моделей організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіаційного транспорту» було б доцільно більш детально описати складові процесу доставки, які має оптимізувати логістичний оператор при доставці дрібних відправлень вантажів.

6. На рис. 4.6 Схема авіаційно-автомобільної доставки вантажів у країни Європи та Америки (стор. 194) не вказано, що на етапі доставки вантажних відправлень з міст України до консолідаційного складу логістичного оператора у Києві вантажі доставляються автомобільним транспортом.

Проте, наведені зауваження та дискусійні моменти не зменшують загальної значимості отриманих наукових результатів, не впливають на позитивну оцінку наукового рівня дисертації та практичну цінність рекомендацій щодо їх впровадження.

8. Загальні висновки

На підставі викладеного вважаю, що дисертаційна робота Кучми Олени Сергіївни «Методи та моделі організації мультимодальних перевезень вантажів за участю авіатранспорту в умовах міжнародної інтеграції» є самостійно виконаною, повністю завершеною науково-дослідною працею, яка містить низку нових, актуальних та достовірних результатів, що свідчить про її значущість для сфери транспорту.

За змістом та якістю методології теоретичних та експериментальних досліджень, а також отриманих результатів дисертаційна робота відповідає рівню дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та науково-дослідній програмі дисертаційних досліджень освітньо-наукової програми «Транспортні технології» у Національному авіаційному університеті.

Дисертація повністю відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами).

Зважаючи на актуальність вирішених завдань, отриманих наукових результатів, теоретично обґрунтованих принципових наукових положень, використаних сучасних методів наукових досліджень, підтвердженої значимості, дисертаційна робота та представлені до розгляду публікації, задовольняють повною мірою вимогам п.п. 6-9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 та може бути рекомендованою до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді, а їх авторка Кучма Олена Сергіївна заслуговує присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 27 «Транспорт» за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)», спеціалізація 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)».

Рецензент –

кандидат технічних наук, доцент, доцент
кафедри організації авіаційних перевезень

Національного авіаційного університету

06.11.2024р

[Handwritten signature]

Підпис п. Вікторія ІВАННІКОВА
з а с в і д ч у ю
Вчений секретар
Національного авіаційного університету
[Handwritten signature] *[Handwritten signature]*